

KULINA LASTEAIA ÕPPEKAVA

Muudetud 11.11.2014 käskkirjaga nr 45

Muudetud 28.12.2015 käskkirjaga nr 43

Muudetud 27.10.2016 käskkirjaga nr 49

Muudetud 14.11.2018 käskkirjaga nr 42

Sisukord

1. Üldosa.....	3
2. Lasteasutuse liik ja eripära.....	3
3. Õppe-ja kasvatustegevuse eesmärgid.....	3
4. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted.....	4
5. Õppe-ja kasvatustegevuse sisu ning lapse arengu eeldatavad tulemused	4
6. Õppe-ja kasvatustegevuse korraldus.....	19
7. Lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted ning korraldus	21
8. Erivajadusega lapse arengu toetamise põhimõtted ja korraldus.....	22
9. Lapsevanematega koostöö põhimõtted ja korraldus.....	22
10. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	23
11. Lisa.....	24
11.1 Koolivalmiduskaart.....	24

1. Üldosa

Õppekava on lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mille koostamisel on lähtutud Vabariigi Valitsuse 29. mai 2008 aasta määrusest nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“. Õppekava kokkulepped on sündinud pedagoogilise personali koostöö tulemusena, arvestades sealjuures hoolekogu arvamust.

2. Lasteasutuse liik ja eripära

Kulina Lasteaed asub Vinni vallas Kulina külas. Lasteaed on Vinni Vallalvalitsuse hallatav asutus. Lasteaed alustas tööd 1971. aastal kolme rühmalise ööpäevase lastepäevkoduna. Käesoleval ajal on lasteaias 2 rühma. Liitühmas käivad 1,6 a. kuni 4 a lapsed ja aiarühmas 4 a. kuni 7 a. vanused lapsed. Rühmade õppe- ja kasvatustegevus on diferentseeritud, kuna tuleb arvestada laste eri vanuse, individuaalsuse ja arenguga. Õppe- ja kasvatustegevus toimub eesti keeles.

Kulina lasteaia üheks eripäraks on lasteaia asukoht. Lasteaed asub hajaasustusega loodukaitsealaga piirneval maa-alal. Mitmekesine looduskeskkond võimaldab vahetult vaadelda igal aastaajal looduses toimuvat ning rakendada edukalt õuesõpet. Lasteaias on võimalus luua õpperadu vastavalt aastaajale ja teemale. Teiseks võib nimetada lasteaia väiksust, õpetajatel on aega ja võimalust iga lapsega individuaalselt tegeleda ning kolmandaks traditsioone: iga-aastane sügisnäitus, ühine väljasõit õppeaasta lõpul, peredega koos isade- ja emadepäeva tähistamine, talvel metsloomadele toidu viimine.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

Õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärgiks on lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteasutuse koostöös.

Lasteaia õppe- ja kasvatustegevus toetab lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, mille tulemusel:

- lapsel on kujunenud terviklik ja positiivne minapilt;
- laps hoolib kaaslastest, teda ümbritsevast keskkonnast ja oma tervisest;

- arenevad mängu-, enesekohased-, sotsiaalsed-, õpi- ja tunnetusoskused.

4. Õppe – ja kasvatustegevuse põhimõtted

Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõteteks on:

- lapse võimete, keele- ja kultuuritausta, vanuse, soo, terviseseisundiga arvestamine;
- lapsele on tagatud turvatunne ja eduelamus;
- mängu kaudu õppimine;
- lapse loovuse toetamine;
- kodu ja lasteasutuse koostöö;
- lapse tervise edendamine ja hoidmine ning liikumisvajaduse rahuldamine;
- lapse arengut ja sotsialiseerumist soodustava keskkonna loomine
- digipädevuse alusoskuste kujundamine
- robotikaseadmete kasutamine on lõimitud erinevate õppevaldkondade ja -tegevustega

5. Õppe – ja kasvatustegevuse sisu ning lapse arengu eeldatavad tulemused

Õppe- ja kasvatustegevuse kaudu toetatakse lapse üldoskuste kujunemist, erinevate valdkondade sisusid lõimides.

Üldoskusteks on:

1. *mänguoskused*- on kõigi oskuste ja teadmiste arengu aluseks. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, oskusi, peegeldab tundeid ja soove, õpib suhtlema, omandab kogemusi ja käitumisreegleid.
2. *tunnetus – ja õpioskused*- oskus tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse- taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist ja emotsioone ja motivatsiooni. Õpioskus on suutlikus hankida teavet, omandada uusi teadmisi ja oskusi, uurida ja katsetada.
3. *sotsiaalsed oskused*- oskus teistega suhelda, tajuda nii iseennast kui kaaslasi, võtta omaks ühiskonna üldtunnustatud tavasid ning eetilisi tõekspidamisi.
4. *enesekohased oskused*- suutlikkus eristada ja teadvustada oma oskusi, võimeid ja emotsioone, juhtida oma käitumist.

Lapse eeldatavad üldoskused vanuseti:

1,5 -2 aastased

mänguoskused:

- kasutab mängudes erinevaid vahendeid
- matkib täiskasvanu tegevusi
- mängu alustamiseks vajab täiskasvanu abi
- mängib teiste lastega kõrvuti

tunnetus-ja õpioskused:

- hangib ümbrusest aktiivset uut infot
- keskendub lühikeseks ajaks ühele tegevusele
- loob tegevuse kaudu seoseid kõnega
- suhtleb 1-2 sõnaliste lausetega
- räägib ja saab aru sellest, mida ta tajub
- tunneb huvi raamatute vastu ja oskab kuulata
- sobitab erinevaid materjale ja esemeid
- oskab asju rühmitada välimuse ja omaduse järgi

sotsiaalsed oskused:

- oskab tänada ja paluda meeldetuletamisel
- saab aru keelust- ära tee, ei tohi
- suhtleb võõrastega, toetudes tuttavale täiskasvanule
- tunneb huvi teiste laste vastu

enesekohased oskused:

- teab oma eesnime
- väljendab oma emotsioone
- kasutab minavormi
- sööb ise lusikaga ja joob tassist
- oskab end ise osaliselt riidesse panna ja lahti võtta
- püsib kuiv päevase une ajal
- küsib wc-sse

2-3 aastased

mänguoskused:

- on suuteline keskenduma mängule
- mängib lühikest aega teiste lastega
- oskab kasutada mängus erinevaid vahendeid
- jäljendab mängus varasemaid kogemusi ja mälupilte
- peab kinni lihtsamatest mängureeglitest

tunnetus-ja õpioskused:

- väljendab end omandatud sõnavara abil
- osaleb dialoogis
- kuulab lihtsamaid lookesi ja eristab väljamõeldud lugusid realistlikest
- rühmitab esemeid tajutava ühe või mitme nimetuse või omaduse järgi
- leiab võrdluse alusel sarnaseid ja erinevaid tunnuseid
- kasutab info saamiseks keelt
- omandab uusi seoseid ja mõisteid korduva tegevuse kaudu

sotsiaalsed oskused:

- jagab oma asju teistega (on omanditunne)
- täidab igapäevaelu rutiini
- jäljendab igapäevaelu rolle ja tegevusi
- loob sõprussuhteid
- saab aru tunnetest ja emotsioonidest
- osaleb täiskasvanuga ühistegevustes
- algatab vestlust erinevatel teemadel

enesekohased oskused:

- väljendab oma mina
- kardab uusi ja tundmatuid asju
- tahab oma valikute üle ise otsustada ja neid ka täide viia
- vajab tunnustust ja reegleid

3-4 aastased

mänguoskused:

- keskendub mängule
- kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid
- mängib tuttavaid kogemusi, teadmisi ja muljeid ümbritsevast
- saavutab mängukaaslastega kokkuleppe
- osaleb rolli- ja võistlummängudes
- tahab olla edukas

tunnetus- ja õpioskused:

- tegutseb iseseisvalt otsese juhendamiset
- liigitab lihtsamate üldmõistete järgi
- planeerib oma tegevust minakeskse kõne kaudu
- lahendab probleeme kõne abil
- omandab uusi teadmisi kogetud emotsioonide, kujutluste ja kõne kaudu
- huvitub tähtedest
- tutvub lihtsamate robotikaseadmete ja programmeerimisega läbi mängu
- tunneb rõõmu robotiga tegustemisest

sotsiaalsed oskused:

- eelistab üht mängukaaslast rühmale
- osaleb lühikest aega ühistegevuses kaaslastega
- saab aru lihtsamatest käitumisreeglitest seltskonnas ja järgib neid
- peab kinni reeglitest mängus ja tegevustes
- vahel abistab ja lohutab teisi
- väärtustab oma saavutusi

enesekohased oskused:

- teab oma nime, vanust ja sugu
- märkab soolisi erinevusi
- seab omale eesmärgid ja täidab neid
- tahab olla iseseisev
- saab hakkama eneseteenindamisega, on kujunenud tualetiharjumus
- väljendab oma emotsioone ja püüab jõuda kokkuleppele
- saab aru valetamisest

4-5 aastased

mänguoskused

- konstrueerib, osaleb koos teistega lastega rolli-, võistlusmängudes ja loovtegevuses
- oskab oma mängu planeerida ja organiseerida
- arvestab reegleid autoriteedi juhtitud mängudes ja tegevustes
- huvitub lauamängudest
- rakendab loovalt oma kogemusi, teadmisi, muljeid ümbritsevast maailmast

tunnetus-ja õpioskused

- rühmitab, liigitab lihtsamate üldmõistete või mitme tunnuse alusel
- suudab keskenduda, areneb tahteline tähelepanu
- omab teadmisi praktiliste situatsioonide, kogemuste, kujutluste ja kõne kaudu
- orienteerub aja-, ruumi-, suuruse, värvi-, vormi mõistetes
- väljendub kõnes vabalt, algatab ja lõpetab vestlust, püsib teema juures
- saab aru lihtsamatest piltlikest võrdlustest, mõistatustest, seostest
- omab teadmisi lihtsamate robootikaseadmete kasutamisest ja programmeerimist
- laps saab aru lihtsamatest mehaanika põhimõtetest

sotsiaalsed oskused

- saab aru ja järgib igapäevases suhtlemises lihtsamaid seltskondliku käitumise reegleid, järgib rühma reegleid
- väärtustab saavutusi, tahab olla iseseisev
- püüab kaaslast abistada, lohutada, on mõningane ettekujutus teiste inimeste tunnetest, mõtetest
- osaleb ühistegevustes, teeb kokkuleppeid

enesekohased oskused

- teab oma täisnime, vanust, sugu, märkab soolisi erinevusi
- soovib olla edukas, huvitub võistlusmängudest
- väljendab lihtsamaid emotsioone, seisukohti, tahtmisi, soove

- saab hakkama eneseteenindamisega (sööb, joob, peseb käsi, riietub, kasutab tualetti, paneb jalatsid õigesti jalga)
- saab aru valetamisest kui taunitavast käitumisest

5-6 aastased

mänguoskused:

- huvitub ja osaleb erinevates mänguliikides ja loovtegevustes
- peab oluliseks mängu täpsust ja reeglitest kinnipidamist
- eelistab sootüübilisi mängu
- õpib koostama lühikesi jutukesti
- õpib mängu välja mõtlema
- oskab õpitud robotikaoskusi mängus kasutada

tunnetus-ja õpioskused:

- seab tegevustes eesmärgid ja üritab alustatud tegevused lõpetada
- suudab keskenduda tegevusele vähemalt 20 minutiks
- järgib ühistegevuse reegleid ja suudab neid selgitada
- omab ettekujutlust tähedest, numbritest ja sümbolitest
- vaatlusel märkab detaile, olulisi tunnuseid, seoseid
- hääldab õigesti kõiki emakeele häälikuid ja tuttava tähendusega sõnu
- omab teadmisi lihtsamate robotikaseadmete kasutamisest ja programmeerimisest

sotsiaalsed oskused:

- tegutseb koos teistega, naudib eakaaslaste seltsi ja ühistegevusi
- oskab käituda avalikus kohas sobivalt, teab mida tohib ja mida mitte
- jälgib reeglite täitmist teiste poolt
- teeb eesmärgi saavutamiseks koostööd
- naudib teiste laste ja täiskasvanutega suhtlemist
- lahendab arusaamatusi kõne abil

enesekohased oskused:

- kontrollib oma emotsioone ja käitumist täiskasvanu abiga
- tajub ja mõistab teiste inimeste emotsioone
- suhtleb ja tegutseb enamasti iseseisvalt

6-7 aastased

mänguoskused:

- rakendab mängudes loovalt oma kogemusi, teadmisi ja muljeid ümbritsevast maailmast
- algatab erinevaid mänge ja arendab mängu sisu
- täidab mängudes erinevaid rolle ja järgib mängureegleid
- suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele
- tunneb rõõmu võidust ja suudab taluda kaotust

tunnetus-ja õpioskused:

- saab aru lihtsamatest seostest, tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna
- mõtleb nii kaemuslik-kujundlikult kui verbaalselt
- suudab keskenduda kuni pool tundi, tegutseb sihipäraselt
- tegutseb uudes olukorras täiskasvanu juhiste järgi
- suudab oma igapäevategevusi kavandada ja korraldada
- suhtub õppimisse positiivselt
- omab teadmisi lihtsamate robootikaseadmete kasutamisest ja programmeerimisest

sotsiaalsed oskused:

- püüab mõista ja arvestada kaaslaste tunnetega
- tahab ja julgeb suhelda
- hoolib kaaslastest, osutab abi ja vajadusel küsib ise abi
- loob sõprussuhteid
- osaleb rühma reeglite kujundamisel ja järgib kokkulepituid reegleid

- oskab teistega arvestada
- teeb vahet hea ja halva käitumise vahel
- saab aru oma-võõras-ühine tähendusest
- selgitab oma seisukohti

enesekohased oskused:

- suudab kirjeldada oma emotsioone ja neid sobival viisil väljendada
- oskab erinevates olukordades sobivalt käituda
- algatab mängu ja tegevusi
- teab mis võib olla tervisele kasulik või kahjulik ning kuidas ohutult käituda
- saab hakkama eneseteenindamisega
- kasutab erinevaid vahendeid heaperemehelikult ja koristab enda järelt
- tegutseb iseseisvalt

Mina ja keskkond

- Valitakse valdkonna temaatika lapse igapäevaelust ja ümbritsevast keskkonnast, mis hõlmab sotsiaalset keskkonda, loodus- ja tehiskeskkonda, sealhulgas tervise- ja liikluskasvatust.
- Last suunatakse ümbritsevat maailma märkama, uurima, ning kogema mängu ja igapäevatoimingute kaudu, võimaldades lapsel ümbritsevat tajuda erinevate meelte ning aistingute abil: vaadeldes, nuusutades ja maitstes, kompides, kuulates helisid.
- Lõimitakse erinevaid tegevusi: võrdlemist, modelleerimist, mõõtmist, arvutamist, vestlemist, ettelugemist, kehalist liikumist, kunstilist ja muusikalist tegevust.
- Last suunatakse mängudes, ümbritsevas looduses märgatu kohta küsimusi esitama, küsimustele vastuseid leidma ning kogetust järeldusi tegema.
- Last suunatakse materjale ja vahendeid säästlikult kasutama.
- Liikluskasvatases õpetatakse lapsi ohutult liikuma ja liiklema nii lasteaia territooriumil kui väljaspool lasteaeda: lasterühmaga, jalakäijana, jalgratturina. Õpetatakse märkama ohtusid ning neid vältima.

Tervise edendamisel peetakse oluliseks lapsele piisava liikumistegevuse andmist. Õpetatakse mõistma tervisliku toitumise olulisust ning esmaste hügieeninõuete järgimist.

Keel ja kõne

- Lähtutakse põhimõttest, et kõnearendus on lapse kõne ja suhtlemise sihipärane arendamine, kus last õpetatakse eelkõige keelevahendeid (uusi sõnu, sõnavorme, lausemalle) kasutama suhtlemisel, teadmiste omandamisel, oma tegevuse kavandamisel.
- Peetakse oluliseks, et lapse kõne arengut toetatakse kõikides tegevustes kogu päeva jooksul. Lapsele luuakse kõnekeskkond, kus ta kuuleb teiste kõnet ning tal on vaja ja ta saab ise kõnelda. Laps õpib rääkima reaalsetes suhtlussituatsioonides, tegutsedes nii koos täiskasvanu kui ka teiste lastega omavahel.
- robotikaseadmete kasutamise kaudu toetatakse lapse lugemis- ja kirjutamisoskust mängulisel moel.
- Last suunatakse ettelugemise, dramatiseerimise, ümberjutustamise, joonistamise, oma raamatute koostamise jm. tegevuse kaudu kirjandust mõistma ja hindama; ettelugemiseks valitakse žanriliselt mitmekesiseid raamatuid, jutustatakse lastele muinasjutte ja lugusid, et toetada lugemishuvi, lugemis-ja kirjutamisvalmiduse kujunemist.

Matemaatika

- Last suunatakse nähtuste ja esemete maailma korrastama, kujundama, selles orienteeruma, mille tulemusel laps avastab esemetevahelisi seoseid, leiab esemete erinevusi ja sarnasusi, oskab esemeid järjestada, rühmitada ja loendada.
- Harjutatakse last määrama enda asukohta ümbritsevate esemete suhtes, orienteeruma ajas ja kasutama vastavaid mõisteid oma tegevuse kirjeldamiseks.
- Suunatakse last ümbritsevat keskkonda matemaatiliselt kirjeldama (arvud, mõõtühikud, kujundite nimetused jm).
- Toetatakse üldistuseni jõudmist ja mõistete kujundamist-erinevates objektides sarnaste ning erinevate tunnuste ja omaduste vaatlemise, võrdlemise, kirjeldamise ja sõnastamise kaudu.

- Läbi robotikaseadmete kasutamise aidatakse kaasa lapse loogiliste seoste, analüüsimise ja seletamise oskuse arenemisele.

Kunstiõpetus

- Last julgustatakse kasutama ja katsetama tema enda pakutud lahendusi töö mitmekesistamiseks ning ergutatakse lapse kujutlus- ja algatusvõimet, jälgides, et säiliks lapse isikupärane eneseväljendus.
- Viiakse kunstitegevusi läbi ka õues, samuti kasutatakse kunstitegevust teiste valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse osana, joonistatakse nii paberile, kivile, puidule, liivale või kombineeritakse erinevaid materjale.
- Last suunatakse tehtut analüüsima, selgitama, miks ta kujutas esemeid, nähtusi just sellisel viisil, milliseid materjale ja tehnikaid kasutas ja kuidas tööga rahule jäi. Kaaslaste töödese tolerantse suhtumise kujundamisele aitab kaasa, kui analüüsitakse nii laste töid kui ka kunstiteoseid ning põhjendatakse oma hinnangut.

Muusikaõpetus

- Esikohal on emotsionaalne ja aktiivne muusikaalane tegevus.
- Arendatakse lapse muusikalis-loomingulisi võimeid, samuti kultuurilis-sotsiaalset aktiivsust ning väärtushinnanguid.
- Arvestatakse lapse individuaalseid eeldusi.
- Muusikat kasutatakse lõimiva tegevusena ka teistes õppe-kasvatust valdkondades, muusika on igapäevaelu osa, nii argi- kui ka pidulike sündmuste puhul.
- Muusikapalade (laulud, palad kuulamiseks, tantsud ja mängud, pillilood) valikul arvestatakse laste huvidega ning ea- ja jõukohasusega.

Liikumine

- Arvestatakse, et põhiliikumised eeldavad igapäevast suunamist: liigutusoskused, liikumisosavus ja teised liikumisvõimed (vastupidavus, koordineerimine, jõud, kiirus, paindumus) kujunevad ja arenevad tegevuste regulaarsel kordamisel.
- Rikastatakse lapse liikumis- ja tegevusvõimalusi sportlik-arenduslike liikumisviisidega nagu jalgrattasõit, suusatamine, kelgutamine. Suunatakse last oma

oskusi, võimeid ja koostööd hindama, kaaslastega arvestama, oma emotsioone kontrollima ja valitsema; mõistma ühe või teise kehalise harjutuse vajalikkust.

- Mitmekesistatakse põhiliikumiste, koordinatsiooni, rühi, tasakaalu, liikumisvõime ja peenmootorika (täpsus, näo- ja sõrmelihaste kontrollioskus) arendamist ja tagasiside andmist.

Lapse arengu eeldatavad tulemused valdkonniti

Teema	2-3 aastased	4-5 aastased	6-7 aastased
Mina ja keskkond	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab öelda oma nime • Teab kas ta on poiss või tüdruk • Oskab öelda või näidata oma vanust sõrmedel • Nimetab pereliikmeid • Vastab küsimustele oma pere ja kodu kohta • Suudab leida rühmas oma kappi, voodit, käterätikut • Nimetab rühmas olevaid esemeid • Oskab nimetada kaaslaste või õpetaja nimesesid • Matkib lihtsamaid töövõtteid • Asetab töövahendid näidatud kohta • Teab mõisteid hea ja paha • Jätab hüvasti, teretab, palub ja tänab meeldetuletamise korral 	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab öelda oma nime, vanust, sugu • Kirjeldab oma perekonda • Oskab kirjeldada oma kodu, kodu asukohta • Oskab kirjeldada koduseid tegevusi sh enda kohustusi • Oskab kirjeldada oma tegevusi ja mängu • Teab nimetada lasteaiatöötajaid ja nende tegevusi • Teab mis ametid vanemad peavad • Kirjeldab üldtuntud elukutseid • Teab oma rahvust ja keelt • Kirjeldab tähtpäevi oma peres • Oskab kirjeldada tuntumaid rahvakombeid • Teab mõistete õige ja vale tähendust. • Teab viisakusreegleid • Tunneb ja järgib lauakombeid • Oskab sõpra lohutada, abistada, oskab leppida ja 	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab end tutvustada • Teab oma kohustusi, õigusi • Oskab kirjeldada oma huve • Teab oma pereliikmeid ja lähisugulasi • Mõistab, et pered võivad olla erinevad • Teab kodust aadressi, telefoni • Kirjeldab lasteaia kodukorda ning teab rühmareegeleid ja traditsioone • Teab kooli kui õppimise kohta • Oskab kirjeldada kooli ja lasteaia erinevust • Oskab nimetada pereliikmete elukutseid ja ameteid ja neid kirjeldada • Mõistab töö ja vastutuse tähtsust • Teab raha otstarvet • Teab Eesti riigi sümboleid, presidendi nime • Oskab kirjeldada tähtpäevade

<p>Mina ja keskkond</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lohutab haiget saanud sõpra • Tunneb ära oma kodu ja lasteaia • Oskab nimetada sõidukeid (buss, auto, laev) • Harjab hambaid täiskasvanu abiga • Nimetab toiduaineid • Osutab küsimise korral oma kehaosadele (pea, silmad, nina, käed jne) • Tunneb rõõmu looduses viibimisest • Eristab tuntumaid puu- ja juurvilju välimuse järgi • Oskab nimetada mõnda kodu- ja metslooma • Oskab nimetada aastaegadele iseloomulikke nähtusi • Teab, et taimed ja loomad vajavad kasvamiseks vett ja toitu • Teab mõisteid sõidutee, kõnnitee • Teab helkuri kasutamise vajalikkust 	<p>andeks anda</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab kaaslastega arvestada • Oskab väljendada oma emotsioone arvestades sealjuures teistega • Oskab kirjeldada inimeste erinevusi • Oskab kirjeldada kodumaja osasid, ruume, nende sisustust • Oskab nimetada erinevaid ruume ja nende otstarvet lasteaias • Kirjeldab erinevaid sõidukeid ja nende otstarvet • Oskab kirjeldada kuidas kodus prügi sortitakse • Nimetab tervist hoidvaid tegevusi • Peseb hambaid täiskasvanu juhendamisel • Oskab nimetada kehaosi ja nende vajalikkust • Nimetab tegevusi mis võivad olla ohtlikud • Teab et õnnetuse korral tuleb pöörduda täiskasvanu poole • Oskab nimetada ja kirjeldada tuttavaid loomi • Oskab nimetada ja kirjeldada tuttavaid puid, lilli puu- ja köögivilju • Eristab ja nimetab päeva ja ööd • Oskab nimetada aastaaegu ja neid 	<p>tähistamist oma kodus, lasteaias</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab järgida käitumisreegleid • Mõistab vastutust oma tegude ja käitumise eest • Oskab luua ja hoida sõprussuhet, kirjeldada sõbraks olemist • Oskab kirjeldada oma emotsioone ja tundeid • On tähelepanelik kaasinimestega käituses • Oskab arvestada erinevate huvide ja arvamustega • Oskab nimetada kodukohale olulisi ehitisi • Oskab nimetada ja kirjeldada erineva töö tegemiseks vajalikke sõidukeid • Teab miks on vaja prügi sortida • Mõistab asjade säästlikku kasutamist • Kirjeldab mida tähendab terve olemine • Järgib hammaste hooldamise ja hoidmise põhimõtteid • Oskab nimetada tervisliku toitumise toiduaineid • Teab tüdruku ja poisi erinevusi • Teab ja tunnetab ümbritsevaid ohte • Teab turvalise käitumise reegleid • Oskab kirjeldada
--------------------------------	---	---	---

		iseloomustada <ul style="list-style-type: none"> • Mõistab puhta joogivee tähtsust • Oskab hoida enda ümber puhtust looduses, kodu ümbruses • Teab mida taimed ja loomad kasvamiseks vajavad • Teab kuidas sõiduteed ületada jalgsi ja jalgrattaga • Teab liiklusmärkide tähendust • Oskab ühissõidukis käituda • Oskab selgitada kus ja kuidas helkurit kanda 	kodukoha loodust, nimetada ja kirjeldada kodu-ja metsloomi <ul style="list-style-type: none"> • Teab loomade käitumise erinevusi • Oskab nimetada ja kirjeldada aias ja metsas kasvavaid taimi • Seostab muutusi looduses seoses aastaegadelega • Oskab kirjeldada oma teekonda kodust lasteaeda • Teab kuidas ületada ristmikku • Oskab kasutada hädaabinumbrit • Teab kuhu kinnitada helkurribad
Keel ja kõne	<ul style="list-style-type: none"> • Suhtleb täiskasvanuga esemetega tegutsemise ajal • Osaleb dialoogis • Kommennteerib enda või kaaslaste tegevust • Kasutab kõnes õigesti enamikku käändevorme • Kasutab kõnes õigesti kindla kõneviisi olevikuvorme • Loeb peast 1-2 realist luuletust • Kasutab nimisõnu mis väljendavad tajutavaid objekte, nähtusi • Kasutab tegusõnu, mis väljendavad tegevusi • Kasutab kõnes 	<ul style="list-style-type: none"> • Algatab ja jätkab täiskasvanuga dialoogi ka väljaspool tegevussituatsiooni • Kasutab rollimängus erinevat intonatsiooni ja hääletugevust • Kasutab enamasti õigesti viisakusväljendeid • Kirjeldab täiskasvanu abiga olupilti • Annab kuulnud teksti sisu edasi täiskasvanu suunavate küsimuste abiga • Jutustab nähtust, tehtust ja möödunud sündmustest • Loeb peast kuni 4 realisi liisusalme • Kasutab lihtsamaid põimlauseid • Kasutab omadussõna võrdlusastemeid 	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab dialoogis erinevaid suhtlusstrateegiaid • Valib intonatsiooni ja sõnu olenevalt kaassuhtlejast • Mõistab kaudseid ütlusi • Jutustab olu-ja tegevuspiltide järgi • Räägib sellest mida hakkab tegema • Jutustamise ajal parandab ja täiendab oma teksti • Kasutab kõnes kõiki käändevorme • Kasutab õigesti osastava ja sisseütleva käände erinevaid lõpuvariante • Kasutab õigesti põimlauseid • Selgitab kuulnud

	<p>värvust, suurust jt omadussõnu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kasutab kõnes tuttavaid 1-2 silbilisi sõnu õiges vältes • Hääldeb õigesti enamikku häälikuid • Vaatab üksi ja koos täiskasvanuga pildiraamatuid, kommenteerib pilte • Kuulab jõukohaseid etteloetud tekste • Eristab kuulmise järgi tuttavaid häälikuid 	<p>kõnes ja tingivat kõneviisi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kasutab õigesti enamikku nimisõna käändevorme mitmuses • Kasutab mõningaid vastandsõnu • Kasutab aega väljendavaid nimisõnu • Hääldeb õigesti kõiki häälikuid • Hääldeb õigesti 3-4 silbilisi tuttava tähendusega sõnu • Hääldeb õigesti sageli kasutatavaid võõrsõnu • Kuulab ettelugemist, olles ise aktiivne • Kirjutab õigesti üksikuid sõnu 	<p>kujundlike väljendite tähendust</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kasutab kõnes inimesi ja nende tegevust iseloomustavaid sõnu • Mõistab abstraktseid üldnimetusi • Hääldeb õigesti järele võõrhäälikuid • Nimetab ja kirjutab enamikku tähti • Veerib 1-2 silbilisi sõnu kokku • Hääldeb õigesti 1-2 silbilisi sulghäälikuid sisaldavaid häälikuühenditeta sõnu • Eristab sõnas kuulmise järgi teistest pikemat häälikut • Tunneb ära luuletuse ja muinasjutu
<p>Matemaatika</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rühmitab esemeid ühe sarnase tunnuse järgi • Loendab asju kolme piires • Näeb ja leiab esmete erinevusi • Leiab samasuguse kujundi peale-, kõrvuti- või sisseasetamise teel • Orienteerub oma kehal 	<ul style="list-style-type: none"> • Rühmitab esemeid kahe erineva tunnuse alusel • Võrdleb esemete hulki paaridesse seades • Tutvub arvudega 10- ne piires • Järjestab esemeid kõrguse, suuruse ja laiuse järgi • Oskab kirjeldada ruudu ja ristküliku erinevusi • Määrab enda asukoha teiste laste ja asjade suhtes • Määrab vasakut ja paremat poolt 	<ul style="list-style-type: none"> • Mõtestab arvude rida 12ni • Liidab ja lahutab 5 piires • Oskab koostada matemaatilisi jutukesi • Teab igapäevaelus kasutatavaid pikkus-, mahu-, massimõõtu; rahaühikuid kroon ja sent • Eristab ruumilisi kujundeid tasapinnalistest kujunditest • Teab kuude nimetusi ja enda sünnikuud ja -päeva • Määrab kellaega täistundides

			<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab kõnes õigesti enne, praegu, hiljem-varem jms • Orienteerub tasapinnal
Kunstiõpetus	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb rõõmu tegevuses osalemisest • Leiab ümbritsevas juhendamise abil põhivärvusi • Kaunistab ruumilisi ja tasapinnalisi esemeid • Jäljendades muljub, rullib ja veeretab voolimis-materjale, teeb jäljendeid • Tekitab iseseisvalt erinevaid jälgi ja erineva kujuga jooni paberile • Tõmbab pintsliga erineva suunaga jooni, teeb täppe, katab pindu • Kortsutab iseseisvalt pehmet paberit ning rebib paberist tükke • Katab aluspinna liimiga ja liimib kujundeid 	<ul style="list-style-type: none"> • Kujutab naturist inspireeritud asju • Jutustab oma piltides tuttavatest asjadest ja kogetud sündmustest • Võrdleb heledamaid ja tumedamaid värvitoone ning tunneb sinist, kollast, punast, rohelist, valget, roosat, musta ja pruuni • Koostab elementidest lihtsa kordumisskeemiga mustririba • Valib kaunistusmotiivi ja kannab juhendamisel šablooni või templi abil selle omavalitud kohale • Õõnestab ümarvorme • Muudab voolimismaterjalide kuju neid pigistades ja venitades • Loob ümar- ja piklikke vorme töödeldes soovitud esmeid • Ühendab voolitud detaile omavahel • Joonistab 	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab loovalt geomeetrilisi kujundeid objektide ülesehitamiseks • Püsib töös valitud teemas • Jutustab temaatilistes töödes tegelaste tegevusest, omavahelistest suhetest jms • Tunneb ümbritsevas esinevaid värve ja nimetab erinevaid värvitoone • Märkab mustri rütmi ja suudab seda jätkata, kujundab kaunistusmotiivi või mustrit • Aitab kujundada tähtpäevadega seotud peolauda ja ruumi • Kasutab iseseisvalt tuttavaid voolimismaterjale, arvestades nende eripära • Niisutab voolingute ühenduskohti esemete tugevdamiseks • Kasutab koos erinevaid

	<ul style="list-style-type: none"> • Vaatleb pilte ja näidistöid • Näitab oma tööd teistele ja räägib sellest • Õpib kasutama kääre 	<p>sümbolitega, värvib pindu värvi- ja viltpliiatsitega</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kasutab joonistusvahendeid liigse surveta • Võtab pintsile vajaduse korral lisaks värvi ja katab pindu • Ei kata juba küllaldaselt kaetud pindu korduvalt • Rebib ja lõikab paberist ribasid ja kujundeid • Lükib paelale, traadile auguga esemeid • Valib meelepäraseid meisterdamisvahendeid • Vaatleb omalagatusel raamatuillustatsioone ja kunstitöid • Jutustab oma tööst küsimuste toel • Suhtub heasoovlikult kaaslaste töödesse 	<p>joonistusvahendeid, värvib oma joonistatud või värviraamatu kujundeid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sobitab pindu kattes heledaid ja tumedaid toone • Segab värve uute toonide saamiseks • Väldib värvide määrdumist • Kujundab või täiendab oma tööd • Valib erinevaid materjale ja leiab oma võtted oma mõtte teostamiseks • Märkab teoseid või ümbruses leiduvaid objekte vaadeldes värve ja tajub meeolu • Fantaseerib ja jutustab teose juurde loo • Kasutab raamatu illustratsioone, fotosid oma töö lähtealusena
<p>Muusikaõpetus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kuulab ja jälgib õpetaja laulu • Sooritab koos õpetajaga lihtsamaid liigutusi vastavalt laulu tekstile • Tunneb rõõmu kuuldavast muusikapalast • Mängib õpetaja ettenäitamisel kaasa kehapillil (plaksutab, patsutab) 	<ul style="list-style-type: none"> • Laulab rühmaga samas tempos • Laulab peast lihtsamaid õpitud lastelaule • Osaleb laulumängudes • Tantsib kasutades eakohaseid tantsuelemente • Kuulab laulu ja muusikapala • Mängib rütmipille muusika kuulamise, liikumise ja laulmise saateks 	<ul style="list-style-type: none"> • Laulab ilmekalt eakohaseid lastelaule • Esitab laule nii rühmas kui üksi • Väljendab end loovalt liikumise kaudu, toetudes õpitud muusikalistele väljendusvahenditele • Sooritab tantsuliigutusi sünkroonselt ja õige kehahoiakuga • Kasutab eakohast sõnavara kuulatud muusika kirjeldamiseks

			<ul style="list-style-type: none"> • Näitab üles loominguulist initsiatiivi • Oskab mängida eakohastel rütmi- ja meloodiapillidel
Liikumine	<ul style="list-style-type: none"> • Sooritab põhiliikumisi • Säilitab tasakaalu ka vähendatud pinnal liikudes • Mängib matkiva sisuga kuni 2 reeglga jooksumänge • Mängib iseseisvalt aktiivse liikumisega mängu • Teeb harjutusi ettenäitamise ja juhendamise järgi • Teeb painduvust ja kiirust arendavaid harjutusi • Veab tühja kelku ja sõidab kelguga iseseisvalt mäest alla • Kõnnib, jookseb ja hüpleb rütmiliselt muusika järgi 	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab põhiliikumisi aktiivses tegevuses ja mängides • Sooritab tasakaalu nõudvaid harjutusi • Teeb harjutusi väikevahenditega • Mängib kollektiivseid võistlusmänge • Tunnustab nii enda kui vastasmeeskonna edu • Teeb vahenditega harjutusi tehniliselt õigesti • Sooritab painduvust, tasakaalu ja osavust nõudvaid harjutusi • Veab üksi või kahekesi kelgul kaaslast • Kelgutab mäest alla täites eriülesandeid • Jäljendab liikumisega erinevaid rütme • Liigub vastavalt muusikatempole, isseisvalt ja vabalt • Kasutab spordi- ja mänguväljakute vahendeid sihipäraselt 	<ul style="list-style-type: none"> • Sooritab põhiliikumisi pingevalt • Säilitab paigal olles või liikudes tasakaalu • Kasutab harjutusi tehes mõlemat kätt korraga • Võistleb kombineeritud teatevõistluses • Mängib sportlike elementidega mängu • Kasutab ausa mängu põhimõtteid • Valitseb oma liigutusi ruumis, maastikul ja tänaval • Orienteerub mänguväljakul • Sooritab painduvust, kiirust, vastupidavust ja jõudu arendavaid tegevusi • Sõidab kelguga mäest alla põhiasendis • Suusatab koordineeritud liikumisega • Sooritab rütmiliikumisi ühel ajal kaaslasega • Liigub enda tekitatud rütmi järgi, väljendab liikumise kaudu emotsioone • Mängib iseseisvalt koduümbruse mänguväljakul

6. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus

Õppeaasta algab 1.septembril ja kestab 31.augustini. Aktiivne õpe toimub 1.septembrist – 31.maini. Suveperioodil toimub põhiliselt õuesõppe vormis õpitu kordamine. Suveperioodil võivad rühmad olla, sõltuvalt laste arvust, liidetud.

Õppe-ja kasvatustööd korraldades lähtutakse koduloolisuse printsiibist, lõimides õppe-ja kasvatustegevusi, valdkondi ja teemasid. Õppe-ja kasvatustegevuse kavandamise periood on aasta, mida konkretiseeritakse nädalaplaanis.

Õppe- ja kasvatuskorralduse aluseks on tasakaalustatud päevakava. Päevakava määrab kindlaks laste eale vastava päevarütmi, kus vahelduvad igapäevatoimingud, laste mäng, vabategevused ja kavandatud õppe- ja kasvatustegevused.

Lastele on päevakavas ette nähtud üks kord päevane uneaeg, võimalusel muu vaikne tegevus: raamatute vaatamine, lugemine.

Laste põhitegevuseks on mäng. Lasteaias omandavad lapsed teadmisi, täiendavad oskusi ja vilumusi, õpivad suhtlema ja ennast väljendama mängudes ja mänguliste võtetega tegevustes. Lapse kasvades ja arenedes väheneb igapäevatoimingutele kuluv aeg ja suureneb õppe-ja kasvatustegevuste aeg.

Lasteaiaõpetajad kasutavad õppe- kasvatusprotsessi läbiviimiseks üldõpetuslikku tööviisi, mille aluseks on temaatika lapse igapäevaelust ja teda ümbritsevast keskkonnast, millele liitub muinasjutt, kirjandus, lavastus, muusika, liikumine, käelised tegevused, matemaatilised tegevused.

Kavandatud õppe-ja kasvatustegevused algavad orienteeruvalt kell 9.00. Saali ja liikumistegevuste toimumised on fikseeritud tegevuste plaanis, ülejäänud tegevusi alustab õpetaja vastavalt oma rühma vajadustele ja võimalustele rühmatoas, lasteaia üldkasutatavates ruumides, õues, metsas jm.

Muusikaõpetaja viib läbi igale rühmale kaks muusikatundi nädalas. Laste liikumistegevusi viib läbi vastava rühma õpetaja kaks korda nädalas, ühe neist võimaluse korral õues.

Vajadusel osaleb õppe-ja kasvatustöös kogu lasteaia personal (tähtpäevadel, näituste ja mängupidude korraldamisel).

Iga tööpäev täidavad õpetajad õppe- ja kasvatustöö päevikut vastavalt kehtestatud nõuetele.

Kulina Lasteaia päevakava

Kellaeg	Tegevus
7.00-8.30	Laste saabumine lasteaeda <ul style="list-style-type: none">• Info lastevanematega• Individuaalne töö lastega• Vaba tegevus
8.30-9.00	Hommikusöök
9.00-12.15	Õppetegevused Õues viibimine <ul style="list-style-type: none">• Mängud• Vaatlused• Jalutuskäigud• Vaba tegevus
12.15-12.30	Riietumine ja pesemine
12.30-13.00	Lõunasöök
13.00-13.30	Ettevalmistus puhkeajaks
13.30-15.30	Puhkeaeg
15.30-16.00	Ärkamine, riietumine, pesemine
16.00-16.30	Õhtuode
16.30-17.30	Õhtused tegevused <ul style="list-style-type: none">• Individuaalne töö lastega• Vaba tegevus, mängud toas ja õues• Laste koju saatmine, infovahetus lapsevanemaga

Päevakavas võib rühmaõpetaja teha mõistlikke muudatusi, kui see on vajalik õppe-ja kasvatustöö paremaks läbiviimiseks.

7. Lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted ning korraldus

Lapse arengut hinnatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades saavutatut ja tunnustatakse lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid, huvi ja initsiatiivikut. Lapse arengu hindamise aluseks on õppekavas toodud eeldatavad üldoskused ning õppe-ja kasvatustegevuse valdkondade tulemused. Lapse arengu hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatustööst. Iga lasteaia käiva 3-7 aastase lapse kohta koostatakse arengumapp. Vastavalt pedagoogilise nõukogu otsusele toimub lapse arengu hindamine õppeaasta jooksul alljärgnevalt:

September- lapse arengu kaardistamine ja vestlus lapsevanemaga

Oktoober- lapse tegevuse vaatlemine ja vaatluslehtede täitmine

November-laste toredate ütluste kogumine, mis toimub kevadeni

Detsember- töö „Minu käed“

Jaanuar- lapse mängu vaatlus

Veebruar- intervjuu lapsega „Kelleks tahan saada“

Märts- arengumäng

Aprill- tegevuste vaatlus ja vaatluslehtede täitmine

Mai- arenguestlused lapsevanematega.

Lapsevanemale antakse tagasisidet lapse arengu ja õppimistulemuste kohta kord aastas arenguestluste käigus. Vestlustes lapsevanemaga selgitatakse välja lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes. Vajadusel nõustatakse lapsevanemat kaasates selleks eriala spetsialiste (logopeed, psühholoog, perearst, valla lastekaitse- või sotsiaaltöötaja). Lapse arengu hindamise ja vestluse tulemused dokumenteeritakse „Isikuandmete kaitse seaduses“ sätestatud tingimustel.

8. Erivajadusega lapse arengu toetamise põhimõtted ja korraldus

- Arengulise erivajadusega lapseks peame last, kelle võimetest, terviseseisundist, keelelisest ja kultuurilisest taustast või isiksuseomadustest tingitud arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi lapse kasvukeskkonnas (õppe-ja kasvatusmeetodid, õppevahendid) või rühma tegevuskavas.
- Erivajadusega lapsele on loodud tingimused kasvamiseks tavarühmas koos teiste lastega üksi või koos tugiisikuga, peamine ülesanne on lapse sotsialiseerimine.
- Vajadusel koostavad rühma õpetajad koostöös logopeedi ja lapsevanemaga lapsele (sh ka koolipikendusega lapsele) individuaalse arenduskava. Vähemalt üks kord õppeaastas tehakse kokkuvõtte arenduskava rakendumisest, arengukeskkonna sobilikkusest ning lapse edasistest vajadustest.

- Lapsevanemaid nõustatakse lapse erivajadus(t)e ja koolikohustuse täitmise edasilükkamise küsimustes vähemalt kord aastas arenguvestluse käigus.
- Andeka lapse arengu toetamine lasteaias on meeskonnatöö. Andekale lapsele tagatakse, lisaks igapäeva tegevustele, tema võimekusele vastavat individuaalset arendamist.

9. Lapsevanematega koostöö põhimõtted ja korraldus

Õpetajad teevad lapsevanemaga lapse arengu toetamiseks koostööd, mis põhineb dialoogil, vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel. Õpetaja loob lapsevanemale võimalused saada tuge ja nõu õppe-ja kasvatusküsimustes.

Lasteaia iga üksus on igapäevaselt avatud lastevanematele tegevustega tutvumiseks ja koostööks. Lapsevanemal on õigus, lisaks spontaansele hommiku- ja õhtuvestlusele, sõlmida kokkulepe pikemaks etteplaneeritud arenguvestluseks lasteaiaõpetajaga.

Lapsevanemaid teavitatakse õppe-ja kasvatuskorraldusest lasteaiakoha avalduse esitamisel, kodulehe ja rühma teabetahvlite kaudu ning lastevanemate koosolekutel.

Lastevanemate ootused ja tagasiside selgitatakse välja kord aastas ankeetküsitluse ja lastevanemate koosolekute kaudu.

10. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Õppekava kuulub läbivaatamisele kord aastas. Ettepanekud õppekava täiendamiseks arutatakse läbi pedagoogilises nõukogus ja hoolekodus. Õppekava muudatused kinnitab lasteaia direktor käskkirjaga.

11. Lisa

11.1 Koolivalmiduskaart

Nimi:

Sünniaeg:

Lasteasutus:

Lasteaias viibimise aeg:

Rühma liik:

Kodune keel(ed):

1. Üld-ja peenmotoorika:

2. Eneseteenendus (oskused ja abi vajadus):

3. Huvid ja motivatsioon:

4. Mäng ja sotsiaalsed oskused (mänguoskused, suhted kaaslastega/täiskasvanutega):

5. Emotsionaalne seisund ja käitumine:

6. Tunnetustegevus (tähelepanu, taju, mälu, mõtlemine):

7. Kõne areng (mitteverbaalne ja verbaalne suhtlemine, kõne mõistmine ja kasutamine):

8. Eeloscused eesti keeles ja matemaatikas, silmaring:

9. Koolieelses lasteasutuses rakendatud tugiteenused:

10. Kokkuvõte lapse koolivalmidusest:

Lapse arengu tugevad küljed	Arendamist vajavad küljed, soovitusel
Arvamus koolivalmiduse kohta:	

Kuupäev:

Õpetajad:

Direktor:

Lapsevanem: